

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี การบริหารและการจัดการศึกษาด้านงานวิชาการ ด้านงานงบประมาณ ด้านงานบุคคลและด้านงานบริหารทั่วไป ประชากรที่ใช้ในการศึกษานี้คือ ผู้ปกครอง จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี เมื่อสร้างเครื่องมือเสร็จแล้วนำไปขอคำแนะนำและปรับปรุงแก้ไข จากอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมส่งแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา 3 ท่าน (Content Validity) ได้ค่า IOC (Index of Item-objective Congruence) สอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และโดยรวมนำมาหาค่าความเชื่อมั่น โดยการทดสอบเบื้องต้น (try out) กับผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโพธิ์ตลาดแก้ว อำเภอท่าม่วง จังหวัดลพบุรี จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาช (Cronbach alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 จากนั้นนำไปใช้กับประชากร คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี จำนวน 120 คน และได้แบบสอบถามคืน 120 ฉบับเป็นฉบับสมบูรณ์ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษา สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 58.3 อายุระหว่าง 30-40 ปีขึ้นไป ร้อยละ 56.7 อาชีพค้าขาย / ธุรกิจส่วนตัว ร้อยละ 35.8 วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 41.7 รายได้ต่อเดือน 10,000 – 20,000 บาท ร้อยละ 43.3

สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.62$) พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน คือ ด้านงานบริหารทั่วไป ($\mu = 3.75$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ ด้านงานบุคคล

($\mu = 3.65$) ด้านงานงบประมาณ ($\mu = 3.60$) และระดับปานกลาง คือด้านงานวิชาการ($\mu = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ดังนี้

1. สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี โดยภาพรวมการดำเนินงานด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.48$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กได้รู้จักวัฒนธรรมไทย($\mu = 3.91$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีมุมต่างๆ ที่ส่งเสริมประสบการณ์พัฒนาการเรียนรู้สำหรับเด็กได้อย่างเหมาะสมตามวัย ($\mu = 3.57$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมในห้องเรียนนอกห้องเรียนเพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยทักษะได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กตามวัย ($\mu = 3.56$) และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเรียนการสอนในห้องเรียน ($\mu = 3.56$) และอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดเวลาให้เด็กได้นอนหลับพักผ่อนอย่างเหมาะสมตามวัย ($\mu = 3.47$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ตรงกับความต้องการและจำเป็นในการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.46$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์เพียงพอหลากหลายตรงกับความต้องการในการจัดการเรียนการสอน ($\mu = 3.43$)

2. แบบสอบถาม สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี โดยภาพรวมการดำเนินงานด้านงานงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความต้องการมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กประสานงานกับหน่วยงานอื่น เพื่อให้การช่วยเหลือสนับสนุนการดำเนินงานศูนย์ ($\mu = 3.93$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีงบประมาณการจัดบริการอาหารกลางวัน อาหารเสริม (นม) เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ($\mu = 3.88$) และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีเอกสารหลักฐานการเงินถูกต้องตามระเบียบราชการทุกครั้งที่ถูกตรวจสอบชำระเงิน ($\mu = 3.80$) และอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีงบประมาณสามารถจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนและวัสดุอุปกรณ์ได้ตรงตามความต้องการ($\mu = 3.48$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีงบประมาณเพียงพอในการจัดการศึกษา ($\mu = 3.45$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสรุปการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีให้กับผู้ปกครองตัวแทนชุมชน และผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ ($\mu = 3.34$)

3. สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี สภาพการบริหารงานด้านงานบุคคล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพี่เลี้ยงดูแลเด็กเพียงพอสอดคล้องกับจำนวนเด็ก ($\mu = 3.99$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการส่งเสริมสุขภาพพลานามัยให้สมบูรณ์แข็งแรงปลอดภัยจากโรคและอุบัติเหตุ ($\mu = 3.90$) และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมวันสำคัญร่วมกัน

ระหว่างผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง ($\mu = 3.85$) และอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดให้มีกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ โดยการชมเชยยกย่องให้รางวัลบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสม่ำเสมอ($\mu = 3.45$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการติดตาม เยี่ยมเยียนที่พักอาศัย และพบผู้ปกครองเด็กโดยเฉพาะกรณีเด็กมีปัญหา($\mu = 3.37$)

4. สภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี โดยภาพรวมการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดบริการน้ำดื่ม น้ำใช้ภายในศูนย์อย่างพอเพียง($\mu = 4.03$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการดูแลด้านสุขภาพอนามัยของเด็กโดย พยาบาล แพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง ($\mu = 4.01$) และ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดห้องเป็นสัดส่วน เช่น ห้องเรียน ห้องนอน ห้องครัวห้องปฐมพยาบาล ($\mu = 3.91$) และอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 2 ลำดับได้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กรายงานผล ประเมินผล เผยแพร่ผลงานและประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของศูนย์($\mu = 3.49$) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กร่วมกับเจ้าหน้าที่ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของศูนย์ ($\mu = 3.41$)

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ผู้ศึกษามีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. สภาพการบริหารงานด้านงานวิชาการ ผู้ปกครองศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี มีค่าเฉลี่ยปานกลาง เนื่องจากเด็กเล็กวัย 2-5 ปี ยังไม่พร้อมที่จะรับงานวิชาการ เพราะวัยนี้ สิ่งที่ผู้ปกครองต้องการจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก คือการดูแลให้เด็กมีสุขภาพกาย จิตใจความพร้อม เพื่อเข้าเรียนในระดับชั้นอนุบาลต่อไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สูดาร์ตัน แซ่ซี่ (2542 : 51 – 53) ได้ศึกษาความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่คาดหวังในเรื่องการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน มุ่งพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กมีความพร้อมเพื่อศึกษาต่อไปในระดับประถมศึกษา ครอบุบาลต้องเป็นผู้ที่ทำให้เด็กมีความพร้อมเพื่อศึกษาไปในระดับประถมศึกษา ครอบุบาลต้องเป็นผู้ที่ทำให้เด็กเกิดความรักและไว้วางใจมากที่สุด สื่อการเรียนการสอนควร มีความปลอดภัย สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเหมาะสมกับเด็กอนุบาล ห้องเรียนมีการระบายอากาศและมี

แสงสว่างเพียงพอ ครูต้องแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอ และมีการเอาใจใส่ ความปลอดภัยในการรับ – ส่ง นักเรียน

2. สภาพการบริหารงานด้านงานงบประมาณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี มีค่าเฉลี่ยมาก อาจเป็นที่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีหน่วยงานอื่นให้ การช่วยเหลือ สนับสนุนการดำเนินงาน มีงบประมาณการเงิน และมีเอกสารหลักฐานการเงินถูกต้องตามระเบียบ ราชการทุกครั้งและผู้ปกครองชำระเงินจะทำให้ผู้ปกครองสบายใจไม่กังวลเรื่องค่าใช้จ่ายเพราะ ผู้ปกครองส่วนมากมีรายได้เฉลี่ย 10,000 – 20,000 บาท สอดคล้องกับแนวคิดของภิญโญ สาคร (2540: 340) ให้ความหมายไว้ว่างานธุรการเป็นงานที่ประกอบไปด้วยงานสารบรรณ การเงิน การบัญชี อาคารสถานที่ และการให้บริการต่างๆ แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครองของทางราชการอย่างมีประสิทธิภาพ

3. สภาพการบริหารงานด้านงานบุคคล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพี่เลี้ยงดูแล เด็กเพียงพอสอดคล้องกับจำนวนเด็กมีการส่งเสริมให้เด็กสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง ปลอดภัยจากโรคและ อุบัติเหตุและ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จัดกิจกรรมวันสำคัญร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร ผู้ดูแลเด็กและผู้ปกครอง ทำให้ผู้ปกครองไม่วิตกกังวล เมื่อบุตรหลานอยู่ในศูนย์พัฒนา ในเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี แห่งนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของนภนตร ชรรณบวร และอารยา สุขวงศ์ (2541 : 68 – 69) ได้กล่าวว่า ครู หรือผู้ดูแลเด็ก ครูหรือผู้ดูแลเด็ก จำเป็นต้องได้รับการเลือกสรรมาเป็นอย่างดีไม่ใช้การนำเอาใครก็ได้ซึ่งไม่ได้ผ่านการอบรมหรือไม่ มีวุฒิทางการศึกษามาทำหน้าที่เป็นครูหรือผู้ดูแล ทั้งนี้เนื่องจากต้องเป็นผู้ซึ่งเข้าใจพัฒนาการของ เด็กวัยนี้เป็นอย่างดี คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็ก มีทักษะการสังเกต เพราะหลักสูตร ของเด็กวัยนี้ในบางครั้งไม่สามารถวางแผนล่วงหน้าได้ ครูจึงจำเป็นต้องค้นหาความสนใจของเด็ก และจัดกิจกรรมเพื่อสนองตอบต่อความสนใจ นอกจากนั้นยังต้องเป็นผู้ที่มีความอดทน รักเด็ก เอื้ออาทร มีความรับผิดชอบ และสามารถตีความภาษาท่าทางของเด็ก รวมตลอดถึงเป็นบุคคลที่มี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีเพราะในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยนี้ ผู้ปกครองกับครูจำเป็นต้องมี ความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

4. สภาพการบริหารงานด้านงานบริหารทั่วไป ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดบริการ น้ำดื่ม น้ำใช้ภายในศูนย์อย่างพอเพียง มีการดูแลด้านสุขภาพอนามัยของเด็ก โดยพยาบาล แพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอย่างต่อเนื่อง จัดห้องเป็นสัดส่วน เช่น ห้องเรียน ห้องนอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก ห้องครัว ห้องปฐมพยาบาล ผู้ปกครองมีความสบายใจเพราะมีรายได้ปานกลางแต่

บุตรหลานได้อยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ซึ่งมีความพร้อมในทุกด้าน เทียบเท่าสถานบริการเอกชนชั้นนำของจังหวัดลพบุรี สอดคล้องกับแนวคิดของ นกนต ธรรมบวร และอารยา สุขวงศ์ (2541 : 68 – 69) ได้ทำการศึกษาเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กวัยต่ำกว่า 3 ขวบ พบว่า การจัดสภาพแวดล้อม สถานรับเลี้ยงเด็กจำเป็นต้องประกอบด้วยพื้นที่ทั้งภายในชั้นเรียนและกลางแจ้ง สำหรับให้เด็กได้ทำกิจกรรมต่างๆ ภายในชั้นเรียนควรมีพื้นที่และเครื่องเล่นหรือวัสดุอุปกรณ์สำหรับให้เด็กได้เคลื่อนไหวกล้ามเนื้อส่วนต่างๆ เช่น การปีนป่าย การเดิน การลอดอุโมงค์ มีอุปกรณ์เครื่องเล่นสำหรับเด็กขี่ เช่น จักรยาน และมีเทปเพลงสำหรับเด็กได้เคลื่อนไหวประกอบจังหวะ นอกจากนั้น ควรมีพื้นที่และอุปกรณ์ให้เด็กได้เล่นบทบาทสมมติ เด็กในวัยนี้สนใจที่เล่นเลียนแบบผู้ใหญ่ในสถานที่ที่เด็กคุ้นเคย ดังนั้น อุปกรณ์เครื่องเล่นจำพวกบ้าน เครื่องใช้ในครัว และตุ๊กตาต่างๆ จึงเป็นที่โปรดปรานของเด็กวัยนี้ พื้นที่สงบก็ถือเป็นบริเวณหนึ่งที่สำคัญสำหรับเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสอยู่ตามลำพังกับผู้ใหญ่ อุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับพื้นที่นี้ได้แก่หนังสือนิทานต่างๆ เครื่องเล่นสัมผัส หมอน หรือ โขฟา ให้เด็กได้นั่งเล่นและพักผ่อน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาภาพการบริหารงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลเมืองลพบุรี อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษาการบริหารงาน 4 ด้าน โดยภาพรวมพบว่า สภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ปานกลาง 1 ด้าน ผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษาเรียงลำดับดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษา

1.1 สภาพการบริหารงานด้านงานวิชาการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรสอนให้เด็กมีประสบการณ์เตรียมความพร้อม ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อเข้าศึกษาในระดับชั้นที่สูงขึ้น

1.2 สภาพการบริหารงานด้านงานงบประมาณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความคล่องตัวในเรื่องการเงิน เนื่องจากได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรต่างๆ ผู้บริหารควรนำงบประมาณมาให้รางวัลแก่บุคลากร จัดซื้อสื่อเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้และส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาอบรม เพื่อนำความรู้มาพัฒนาศูนย์ต่อไป

1.3 สภาพการบริหารงานด้านงานบุคคล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรใช้วิธีสอบคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานตามสายงาน การสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากร เพื่อบุคลากรเกิดความรักในองค์กร ไม่ละทิ้งหน้าที่ ปฏิบัติงานเต็มกำลังเต็มความสามารถ

1.4 สภาพการบริหารงานด้านบริหารทั่วไป ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กผู้บริหารต้องไม่หยุดนิ่ง ควรหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กวัย 3-5 ปี เพื่อเตรียมความพร้อมให้เด็กในการศึกษาชั้นสูงต่อไป

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อนำผลการศึกษาไปพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารงานของผู้บริหารในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นๆ ในจังหวัดลพบุรี เพื่อเป็นประโยชน์ต่อเด็ก